

*О.С. Паюк, Я.І. Бахмач, Я.М. Влад
(Кафедра військової підготовки
Національного авіаційного університету, Україна)*

Зростання кількості пожеж в Україні у 2021-2023 роках: наслідки війни та руйнування інфраструктури

У статті розглянуто збільшення кількості випадків пожеж в Україні внаслідок військових дій у 2021-2023 роках. Основними причинами пожеж стали руйнування житлових, промислових і енергетичних об'єктів через обстріли та авіаудари. Підкреслено складнощі у роботі пожежних служб в умовах війни та загрози для населення і навколишнього середовища.

У 2021-2023 роках спостерігалось значне збільшення кількості випадків пожеж, що пов'язано з військовими конфліктами та втратою контролю над деякими регіонами. Дані свідчать про те, що частота виникнення пожеж зростає, що може бути наслідком руйнувань інфраструктури та підвищення напруги у відповідь на екстремальні обставини. Крім того, часто фіксуються навмисні підпали, спричинені бойовими діями або саботажем. Також ускладнення процесів пожежогасіння через руйнування систем цивільного захисту та обмежений доступ до ресурсів створюють додаткові труднощі у боротьбі з пожежами. Ситуація ускладнюється збільшенням кількості промислових і техногенних аварій, які сприяють поширенню вогню та екологічним катастрофам.

У 2021-2023 роках в Україні відбулося значне збільшення кількості випадків пожеж, що безпосередньо пов'язано з повномасштабною війною. Бойові дії, що тривають на значній частині території країни, призвели до руйнування критичної інфраструктури, включно з житловими будинками, промисловими підприємствами, енергетичними об'єктами та складськими приміщеннями. Обстріли, авіаудари та артилерійські атаки стають причиною численних пожеж у регіонах, які зазнали найбільшого впливу військових дій. Особливо в зоні активних бойових дій, пожежі виникають не лише внаслідок влучань у будівлі, але й через пошкодження нафтових сховищ, складів боєприпасів та інших об'єктів з легкозаймистими матеріалами.

Пожежні служби часто мають обмежені можливості для реагування, оскільки руйнування інфраструктури, небезпека нових обстрілів та труднощі з доступом до постраждалих територій суттєво ускладнюють їхню роботу. Крім того, використання зброї, що містить запальні елементи, і навмисні підпали в рамках бойових дій стають додатковими факторами, що підвищують ризик виникнення масштабних пожеж.

Руйнування промислових об'єктів і об'єктів енергетичної інфраструктури не лише провокують локальні катастрофи, але й мають

довготривалі наслідки для екології, що ускладнює відновлення зруйнованих регіонів після завершення конфлікту. Водночас пожежі, спричинені воєнними діями, ставлять під загрозу життя мирного населення та призводять до втрат житла, культурної спадщини й інших важливих об'єктів.

У зв'язку з нинішніми обставинами та періодичними ракетними атаками та атаками БПЛА, пожежі стали частішими, а добиратись до осередку пожежі в деяких випадках в короткий термін стає проблематично. Цьому свідчить діаграма кількості виникнення пожеж за 2021-2023 роки, на території України (рис.1.).

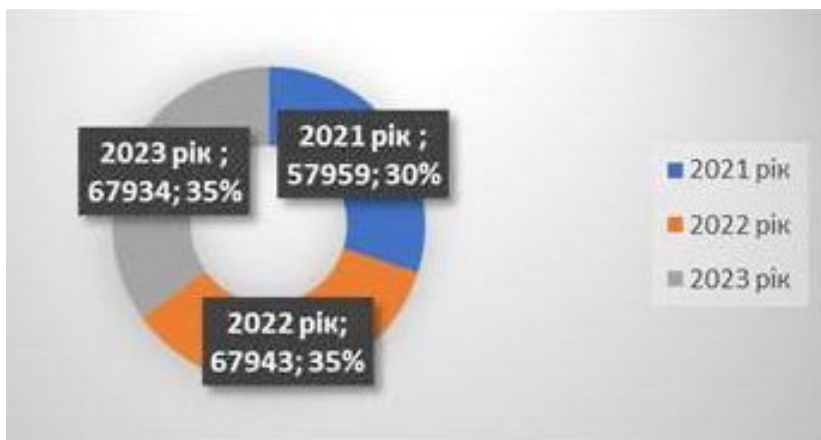

Рис. 1. Діаграма кількості виникнення пожеж на території України

Техніка, яка стоїть на озброєнні в військових частинах, потребує модернізації, а ще краще заміни. Проаналізувавши пожежну техніку, яка стоїть на озброєнні у провідних країнах світу, пропоную взяти на озброєння універсальний пожежний автомобіль Rosenbauer Tigon (рис.2.).

Рис.2. Rosenbauer Tigon

Візуально Rosenbauer Tigon нагадує фантастичну машину, але насправді цей пожежний автомобіль розроблений для подолання всіх можливих розбитих ракетами чи БПЛА ділянок доріг. Він має незалежну підвіску та фірмову хребтову раму.

Дивовижну колісну формулу яку він перейняв від військової машини Tatra Force 8×8 або 10×10. Rosenbauer Tigon на відміну від інших ПА створений на базі військової машини, що вже дає перевагу на відміну від теперішніх ПА.

Rosenbauer Tigon оснащений 700-сильним двигуном від Volvo D16 в сукупності з автоматичною коробкою передач Allison. Їх тандем дозволяє прискорюватись до 80 км/год за 35 секунд і набирати до 120 км/год.

Місткість відсіків для рідин під стать титанічної машини: стандартний Tigon готовий взяти на борт 9000 літрів води та 3500 літрів піноутворювача. Турель на бампері здатна в хвилину вивергати 2000 літрів вогнегасної речовини на відстань до 70 метрів, а лафетний ствол вивергає 9500 л/хв на 100 метрів.

Загальний стан пожежної безпеки в Україні на 2024 рік вказує на ряд серйозних викликів, що потребують комплексного вирішення. Модернізація техніки, підвищення рівня фінансування, вдосконалення законодавства та просвіта населення — всі ці аспекти потребують термінових дій для підвищення безпеки країни в умовах постійної загрози.

Список літератури

1. Методичний посібник підготовка підрозділів охорони арсеналів, баз, складів, аеродромів, пунктів управління, позицій (позиційних районів РВІА, ЗРВ, ЗТГ), ВП 7-73(03).01, військова навчально-методична публікація командирам підрозділів (військовослужбовцям) з підготовки підрозділів охорони, 2019.
2. Державний стандарт України №2273:2006“ПРОТИПОЖЕЖНА ТЕХНІКА”.
3. Довідник керівника гасіння пожеж, П. А.Коротинський та ін., за ред. В. С. Кропивницького.К.: ТОВ «Літера-Друк», 2016.